

Indskrænkning i denne Befolkningsdels bestaaende Ret, om man uden videre var gaaet over til de danske Menighedsraad; det maatte man altsaa opgive. Det foreslaas nu her, at der gives Menighedsraadene en lignende Beføjelse som den, Kirkerepræsentationerne har i de sønderjydske Landsdele, saa at Retten og Reglerne bliver ens Nord og Syd for Kongeaaen, saaledes som man har ønsket det. Menighedsraadene bliver, hvad Tallet angaar, større end tidligere, idet de faar mindst 6 Medlemmer, nemlig 6 for det første Tusinde Indbyggere og i øvrigt 1 Medlem for hvert paabegyndt Tusindtal, dog ikke over 15 i alt.

Det hedder i § 1, at der skal indføres Menighedsraad i hvert Kirkesogn. Dette har ikke været Tilfældet tidligere, det har hidtil været frivilligt, om Folk vilde oprette Menighedsraad eller ikke; det bliver det ikke mere, nu vil det blive Lovens Bud, at der skal oprettes et Menighedsraad for hvert Sogn. Det siger nu ikke saa meget, naar man henser til det praktiske Liv, thi ganske vist var det i 1903 frivilligt, hvorvidt man vilde oprette Menighedsraad eller ikke, men mange kaldte dem alligevel tvungne Menighedsraad og opponerede imod Loven udfra den Betragtning, at de var tvungne, hvad der var rent forkert, men i Praxis oprettedes der Menighedsraad i saa godt som alle Sogne- menigheder Landet over; kun i en ganske enkelt undlod man det, hvad man for Resten fortrød straks bagefter. Herefter vil det altsaa være Lovbud, at der skal oprettes Menighedsraad i samtlige Sogne.

Saa har det Spørgsmaal været noget omdebatteret, hvor vidt det var rigtigt ved Dannelsen af Menighedsraad og Forberedelsen til Dannelsen af dem at fastholde, at de, der ønsker at udøve deres Valgret, skulde selv melde sig til Optagelse paa Valglisten; det var jo det eneste, man forlangte af de kirkelige Vælgere, for saa vidt de vilde udøve deres Valgret til Menighedsraadene. For Valgret til kommunale Valg er det andre Krav, der stilles, der skal Vælgerne f. Eks. være Skatteydere. I det foreliggende Forslag er nu dette Punkt for at lette Adgangen for Vælgerne ordnet saaledes, at de Vælgere, der een Gang er optaget paa de kirkelige Valglisten, skal fremtidig blive staaende der og overføres til de nye Valglisten, medmindre de da har mistet deres Valgret — den kan jo fortabes af andre Grunde —, og der bliver derfor kun Tale om ny tilkommende Vælgere. Der har man nu i det kirkelige Udvalg ment, at det Tidspunkt, hvor den Frist, som var sat til Forberedelse af Valg-

listen begyndte, nemlig fra Juli, var uegnet valgt, fordi det laa umiddelbart foran Ferien, og Flertallet af det kirkelige Udvalg har derfor foreslaaet, at man, naar Valgene skulde finde Sted om Efteraaret, allerede i April skulde begynde Forberedelsen til Udarbejdelse af Valglisten, altsaa at Vælgerne skulde melde sig i April. Dette har jeg nu fundet var for rigelig en Frist. Det vil let svække Interessen for Optagelsen paa Valglisten; og jeg har derfor her foreslaaet, at man begynder med Bekendtgørelserne fra sidste Søndag i August og fortsætter Arbejdet for Dannelsen af Valglisten gennem September og Oktober, saaledes at Valget kan finde Sted umiddelbart efter, at Valglisten er berigtiget. Jeg tror dermed, at Striden om Udarbejdelsen af Valglisten vil være bortfaldet, idet det visnok saaledes ordnes paa den mest praktiske Maade. Ganske vist har der hævet sig Røster i det kirkelige Udvalg for, at man skulde danne de kirkelige Valglisten paa Grundlag af de kommunale, men det vilde være et usikrere Grundlag end det her foreslaaede, idet de kommunale Valglisten er dannet under Hensyn til Skatterne og uden Hensyn til, om vedkommende er Medlem af Folkekirken eller ej. Derfor vil et saadant Grundlag blive meget usikkert og medføre, at enhver Vælger nødvendigt maa undersøge, om han er optaget paa Valglisten eller ikke. Det behøves derimod ikke, naar vi beholder de gamle Valglisten og fornyer dem paa dette Grundlag.

Ogsaa et andet Hovedpunkt er forandret under Hensyn til den sønderjydske Del af vort Land, idet hele Indstillingsretten til Besættelsen af Præsteembederne er ordnet paa Grundlag af Menighedsraadene. Jeg skal ikke komme dybt ind paa den Indstillingsret, man tidligere har haft i de sønderjydske Landsdele. Det er jo den samme, man har i den preussiske kirkesynodale Forfatning med Indstillingsret, hver anden Gang et Embede er ledigt. Det vil sige, at man vælger blandt tre, der bliver præsenteret under Udelukkelse af alle øvrige Ansøgere, med Prøveprædikener, med Afstemning, med Tidspunkter for Valglisternes Optagelse, med Frister for Klager o. s. v. Hele denne Ordning er meget langsommelig, og man kan ikke nægte, at det i den Tid, vi nu har gennemlevet, har været ikke alene langsommeligt, men ogsaa møjsommeligt at komme igennem den. Jeg tror endogsaa, at Resultatet af Præstevalgene — det er nu min Opfattelse — vilde være blevet nok saa gun-